

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 21 август 2023 г.
(OR. en)

12380/23

COASI 155
ASIE 78
CFSP/PESC 1158
PE 98
ECOFIN 827
WTO 133
COHOM 180

ПРИДРУЖИТЕЛНО ПИСМО

От: Генералния секретар на Европейската комисия, подписано от
г-жа Martine DEPREZ, директор

Дата на получаване: 18 август 2023 г.

До: Г-жа Thérèse BLANCHET, генерален секретар на Съвета на
Европейския съюз

№ док. Ком.: JOIN(2023) 30 final

Относно: СЪВМЕСТЕН ДОКЛАД ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И
СЪВЕТА Специален административен район Хонконг Годишен
доклад за 2022 г.

Приложено се изпраща на делегациите документ JOIN(2023) 30 final.

Приложение: JOIN(2023) 30 final

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

ВЪРХОВЕН ПРЕДСТАВИТЕЛ
НА СЪЮЗА ПО ВЪПРОСИТЕ
НА ВЪНШНИТЕ РАБОТИ И
ПОЛИТИКАТА НА СИГУРНОСТ

Брюксел, 18.8.2023 г.
JOIN(2023) 30 final

СЪВМЕСТЕН ДОКЛАД ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТА

Специален административен район Хонконг

Годишен доклад за 2022 г.

СЪВМЕСТЕН ДОКЛАД ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТА

СПЕЦИАЛЕН АДМИНИСТРАТИВЕН РАЙОН ХОНКОНГ

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА 2022 Г.

Резюме

От преминаването на Хонконг към Китайската народна република (КНР) през 1997 г. Европейският съюз (ЕС) и неговите държави членки следят отблизо политическите и икономическите събития в Специалния административен район Хонконг (САР Хонконг).

В съответствие с поетия през 1997 г. ангажимент към Европейския парламент Комисията и върховният представител ежегодно изготвят доклад относно събитията в Хонконг, със специален акцент върху спазването на принципа „една държава, две системи“ и върху автономността на Хонконг, предвидени в Основния закон.

Настоящият документ е двадесет и петият доклад и обхваща събитията през 2022 г. Тази година се характеризира с: i) двадесет и петата годишнина от преминаването на Хонконг към Китай, с посещението на президента Си Дзинпин; ii) втората годишнина от налагането на Закона за националната сигурност (ЗНС) на Хонконг; и iii) полагането на клетва на Джон Ли, първият главен управител, избран след извършването на мащабни промени в изборителната система на Хонконг. Джон Ли беше единственият кандидат. Същевременно през 2022 г. продължи уронването на високата степен на автономност на Хонконг и на правата и свободите, които трябваше да бъдат защитени поне до 2047 г.

Годината се характеризираше и с широкообхватното прилагане на ЗНС. Съдебните процеси срещу продемократични активисти и политици продължиха да набират скорост. Много хора очакват съдебен процес, включително 47 продемократични активисти, участвали в първични избори, членове на вече разформирвания Хонконгски алианс за подкрепа на патриотичните демократични движения в Китай, медийният магнат Джими Лай и много други. Много от тях са задържани от януари 2021 г., в някои случаи при строг тъмничен режим. Законът за противодържавната дейност от колониалната епоха беше използван многократно в дела, свързани с националната сигурност. През юли Комитетът на ООН по правата на човека в четвъртия си периодичен преглед съгласно Международния пакт за

граждански и политически права в Хонконг призова за отмяна както на ЗНС, така и на закона за противодържавната дейност.

Въпреки че Хонконг все още се ползва със свобода на интернет, през февруари 2022 г. органите блокираха чувствително онлайн съдържание, като например уебсайта на Hong Kong Watch. Няколко други закона застрашават свободата на интернет, като например закона за борба с разкриването на лични данни и закона за авторското право.

На 28 ноември главният управител поиска от Постоянния комитет на Общокитайското събрание на народните представители да тълкува за първи път ЗНС.

Тези събития все повече поставят под съмнение състоянието на върховенството на закона в Хонконг — крайгълен камък на икономическия му успех.

ЕС изказа своята загриженост във връзка със събитията в Хонконг както публично, така и в частен план.

Върховният представител направи следната декларация относно Хонконг от името на Европейския съюз:

8 май — декларация относно изборите за главен управител, проведени на 8 май¹.

Върховният представител публикува следното съобщение в Twitter във връзка с Хонконг:

12 май — съобщение в Twitter относно арестите на Дениз Хо, Хуи По-кеунг, Маргарет Нг и кардинал Джоузеф Дзен².

Изявлението на говорителя на ЕС относно Хонконг обхваща следните теми:

28 юли — изявление относно гражданските и политическите права³.

---

¹ Декларация на върховния представител от името на Европейския съюз относно изборите за главен управител, проведени на 8 май, Съвет на ЕС, 8 май 2022 г., на разположение на адрес: <https://www.consilium.europa.eu/bg/press/press-releases/2022/05/08/hong-kong-declaration-by-the-high-representative-on-behalf-of-the-european-union-on-the-chief-executive-election-held-on-8-may/>.

² Съобщение в Twitter на върховния представител относно арестите на кардинал Джоузеф Дзен, Маргарет Нг, Дениз Хо и Хуи По-кеунг, 12 май 2022 г., на разположение на адрес: https://twitter.com/josepborrellf/status/1524463674278264834?s=21&t=waWDgBNVJ77GO5_t9QmZ-g.

Съобщенията в Twitter на говорителя на ЕС относно Хонконг обхващаха следните теми:

4 януари — съобщение в Twitter относно закриването на Citizen News⁴;

16 март — съобщение в Twitter относно Hong Kong Watch като първата чуждестранна организация, получила предупреждение от полицията за национална сигурност⁵;

1 юли — съобщение в Twitter по повод 25-ата годишнина от създаването на Специалния административен район Хонконг⁶.

След избора на главен управител министрите на външните работи на държавите от Г-7 направиха съвместно изявление относно Хонконг на 9 май.

ЕС изрази загрижеността си относно основните свободи и степента на автономност на Хонконг пред китайското ръководство на срещата на върха между ЕС и Китай, проведена на 1 април 2022 г., и на срещата на лидерите, проведена на 1 декември 2022 г.

През 2022 г. Европейският парламент прие две резолюции относно Хонконг, както е посочено по-долу.

На 20 януари Европейският парламент прие резолюция относно нарушения на основните свободи в Хонконг. Резолюцията „осъжда най-категорично факта, че свободата на изразяване на мнение, свободата на сдружаване и свободата на печата са също толкова строго ограничени в Хонконг, колкото в Китай, и отново заявява своята солидарност с народа на Хонконг в борбата му за свобода и демокрация“.

---

³ Изявление на говорителя относно гражданските и политическите права, Европейска служба за външна дейност, 28 юли 2022 г., на разположение на следния адрес: https://www.eeas.europa.eu/eeas/hong-kong-statement-spokesperson-civil-and-political-rights_en.

⁴ Съобщение в Twitter на говорителя относно закриването на Citizen News, Европейска служба за външна дейност, 4 януари 2022 г., на разположение на адрес: <https://twitter.com/nabilaeuspo/status/1478056509825327109?s=21>.

⁵ Съобщение в Twitter относно Hong Kong Watch като първата чуждестранна организация, получила предупреждение от полицията за национална сигурност, Европейска служба за външна дейност, 16 март 2022 г., на разположение на адрес: <https://twitter.com/nabilaeuspo/status/1504029166622191616?s=21>.

⁶ Съобщение в Twitter по повод 25-ата годишнина от създаването на Специалния административен район Хонконг, Европейска служба за външна дейност, 1 юли 2022 г., на разположение на адрес: <https://twitter.com/NabilaEUspox/status/1542747257639952384>

На 7 юли Европейският парламент прие резолюция относно задържането на кардинал Дзен и на попечителите на Фонда за подпомагане 612 в Хонконг. Резолюцията „осъжда задържането на кардинал Джоузеф Дзен, един от най-силните застъпници на продемократичното движение на града, и на другите четирима попечители на Фонда за подпомагане 612 в Хонконг, което представлява атака срещу свободите, гарантирани в Основния закон на Хонконг, включително свободата на религията и убежденията“.

През 2022 г. икономиката на Хонконг отново изпадна в рецесия, въпреки че ограниченията за пътуване и здравните ограничения постепенно бяха облекчени през втората половина на годината. Хонконг продължава да бъде третата по големина дестинация за инвестиции в света и петата по големина икономика от гледна точка на търговските обеми. Броят на дружествата от ЕС е намалял с 0,9 % на годишна база между юни 2021 г. и юни 2022 г. (до 1600). Въпреки това дружествата от ЕС бяха сред по-устойчивите от началото на пандемията (с намаление на броя само с 0,2 % от юни 2019 г.) и останаха най-голямата некитайска бизнес общност в Хонконг. През първите 10 месеца на 2022 г. ЕС беше третият по големина търговски партньор на Хонконг в търговията със стоки след континентален Китай и Тайван.

Икономиката на Хонконг се сви с 3,3 % на годишна база ⁷ през първите 9 месеца на 2022 г. През годината финансовият сектор и секторът на търговията и логистиката се сблъскаха с все по-големи трудности, докато отраслите, обвързани с разходи за туризъм, продължиха да постигат слаби резултати.

Официалните данни на отдел „Преброяване и статистика“ показват, че Хонконг е отбелязал най-голям спад на населението от началото на проследяването му през 1961 г. През последните 2 години са напуснали около 116 600 души на възраст между 18 и 39 години. В резултат на това населението е намаляло със 121 500 — или 1,6 % на годишна база — между юни 2021 г. и юни 2022 г. (95 000 поради нетния изходящ поток от жители и 26 500 поради смъртни случаи, надвишаващи ражданията)⁸.

Общ преглед на ситуацията с COVID-19 и развитието ѝ

---

⁷ Съобщение за медиите: *Предварителни прогнози за брутният вътрешен продукт за третото тримесечие на 2021 г.*, 1 ноември 2021 г., отдел „Преброяване и статистика“ на Специален административен район Хонконг, на разположение на следния адрес: https://www.censtatd.gov.hk/en/press_release_detail.html?id=4917.

⁸ Съобщение за медиите: *Население в средата на годината за 2022 г.*, 11 август 2022 г., отдел „Преброяване и статистика“ на Специалния административен район Хонконг, на разположение на адрес: https://www.censtatd.gov.hk/en/press_release_detail.html?id=5078.

В началото на годината правителството засили въведените мерки за ограничаване на разпространението на COVID-19. Тези мерки изолираха Хонконг от останалата част на света, тъй като включваха механизъм за временно преустановяване на полети, забрана за транзитно преминаване, обхващаща над 100 държави и територии, включително Франция⁹, и 3 седмици карантина в хотел за пристигащите пътници. Ограниченията засегнаха както всекидневието, така и икономиката, с ограничения върху социалния живот, прилагането на здравен кодекс и въвеждането на приложение за цифрово проследяване. Върхът на петата вълна беше достигнат през март, когато Хонконг регистрира повече от 58 000 потвърдени случая на ден. След като ситуацията с пандемията постепенно се подобри и новата администрация встъпи в длъжност на 1 юли, правителството предприе стъпки за постепенно възстановяване на нормалното положение.

I. Събития в политическата и социалната сфера

Политически събития

През годината беше отбелязана **25-ата годишнина от предаването на Хонконг** от Обединеното кралство на КНР. Съгласно принципа „една държава, две системи“ икономическата система и начинът на живот на Хонконг следва да останат непроменени в продължение на 50 години, както е предвидено в Китайско-британската съвместна декларация. На 1 юли президентът Си Дзинпин посочи за първи път, че принципът „една държава, две системи“ може да остане в сила и след 2047 г. в рамките на всеобхватната юрисдикция на Китай.

В Китайско-британската декларация се предвижда Хонконг да се ползва с „висока степен на автономност“ като САР и хонконгският народ да управлява Хонконг.

Избирателната реформа през 2021 г. имаше за цел да гарантира, че „патриотите управляват Хонконг“. Първите **избори за главен управител** след реформата се състояха на 8 май. Бившият полицейски служител и главен секретар по въпросите на администрацията Джон Ли беше единственият кандидат в надпреварата. Ограниченията във връзка с COVID-19 нарушиха изборния график. На 18 февруари тогавашният главен управител, Кари Лам, обяви, че изборите ще бъдат отложени с

---

⁹ Франция беше единствената държава — членка на ЕС, засегната от тази мярка.

6 седмици, от 27 март за 8 май, като цитира инструкциите на президента Си Дзинпин за контрол на ситуацията с COVID-19 и се позова на Наредбата за извънредното положение.

След началото на периода на номиниране на 3 април главният управител Кари Лам заяви, че няма да се кандидатира за нов мандат. На 6 април службата за връзка на Централното народно правителство в Хонконг сигнализира на среща с политическия елит, че подкрепя Джон Ли. Същия ден Джон Ли подаде оставка от поста си на главен секретар по въпросите на администрацията и заяви намерението си да се кандидатира за главен управител. На 7 април Държавният съвет на Централното народно правителство прие оставката на Джон Ли в съответствие с Основния закон. На 9 април Джон Ли сформира екип за кампанията и организира виртуална медийна проява, за да обяви кандидатурата си.

През първия ден Джон Ли получи около 300 номинации, обхващащи всичките 5 сектора на обновената избирателна комисия, състояща се от 1463 членове, надвишавайки изисквания праг от 188 и близо до обявената от него цел за 500. На 16 април изтече периодът за номиниране: той бе събрал 786 номинации. Два дни по-късно Комисията за проверка на допустимостта на кандидатите потвърди кандидатурата на Джон Ли, като го обяви за единствен кандидат.

Тази еднолична надпревара следва модела на Макао, където винаги е имало само един кандидат за избор на главен управител.

По време на предизборната кампания Джон Ли и неговият екип не са представили копия от три формуляра за подкрепа в определения от комисията по изборните въпроси срок — престъпление, за което се предвижда лишаване от свобода до 6 месеца и глоба в размер на 5000 НКД (594,5 EUR). През август Висшият съд постанови, че нарушението е в резултат на невнимание и че не е налице недобросъвестност. Джон Ли не беше глобен.

На 8 май Джон Ли получи 1416 гласа, или 99,2 % от действителните гласове, от членовете на избирателната комисия. Осем членове са гласували против него, а други четирима са пуснали празни бюлетини. На 30 май той получи удостоверение за назначаване за шести главен управител от министър-председателя Ли Къцян, а на 1 юли положи клетва пред президента Си Дзинпин.

Главният управител реструктурира правителството в съответствие със своите политически приоритети. Той създаде три нови длъжности:

заместник главен секретар по въпросите на администрацията, заместник-министър на финансите и заместник-министър на правосъдието. Той създаде също така ново Бюро за култура, спорт и туризъм, раздели Бюрото за транспорт и жилищно настаняване на Бюро за транспорт и логистика и Бюро по жилищно настаняване и укрепи Бюрото по вътрешни работи, което стана Бюро по вътрешни работи и въпроси на младежта.

Скоро след сформирването на новото правителство висши правителствени служители, включително главният управител Джон Ли и финансовият министър Пол Чан, заминаха начело на делегации в чужбина в съответствие със стратегията на Китай „Един пояс, един път“. Те посетиха държавите от Близкия изток, по-специално Саудитска Арабия, и Югоизточна Азия. През ноември Пол Чан присъства на срещата на Г-20 в Бали като член на китайската делегация, а главният управител Джон Ли бе начело на делегация, която присъства на форума за Азиатско-тихоокеанско икономическо сътрудничество в Тайланд, за да популяризира имиджа на Хонконг, тъй като територията се отваря отново за света.

На 19 октомври Джон Ли произнесе първото си политическо обръщение пред Законодателния съвет. Той обяви поредица от мерки за възстановяването на Хонконг, като например схеми за таланти, които имат за цел да привличат 35 000 специалисти годишно през следващите 3 години; създаване на Служба за привличане на стратегически предприятия; и стартирането на фонд за съвместни инвестиции в размер на 30 млрд. HKD (3,7 млрд. евро) за привличане на инвестиции от стратегически предприятия. Той обяви също така създаването на специални екипи в 17-те континентални и отвъдморски икономически и търговски служби на Хонконг, които да установят контакти с предприятията и специалистите.

Правителството отмени допълнителните гербови налози върху недвижимото имущество за чужденци, които са пребивавали в Хонконг в продължение на 7 години и имат статут на постоянно пребиваващи. Джон Ли обяви амбициозна цел в срок от 4 години времето за чакане за наемане на обществени жилища да се намали от сегашните около 6 години на около 4,5 години.

На 18 декември се проведе частични избори за избирателната комисия на Законодателния съвет, за да се запълнят четирите места в избирателната комисия, освободени от бивши членове на Законодателния съвет, назначени в правителството. Това бяха четвърти частични избори съгласно принципа „патриоти управляват Хонконг“, установен с

избирателната реформа през 2021 г. Избирателната база се състои от 1441 души. Избирателната активност беше 90,7 %. Нито един член на продемократичния лагер не взе участие в изборите.

Хонконг падна с три места в **индекса на демокрацията** на Economist Intelligence Unit, като се нарежда на 88-о място от 167 държави и територии. Пространството за продемократични политически групи се сви. През декември председателят на Гражданската партия, някога втората по големина партия в Законодателния съвет, обяви, че партията ще трябва да се разпусне.

Въздействие на пандемията от COVID-19

В началото на годината правителството **засили мерките** за ограничаване на петата вълна на пандемията от COVID-19, като въведе триседмична карантина в хотел за пристигащи пътници, строг механизъм за временно преустановяване на полети и забрана за транзитно преминаване, обхващаща над 100 държави и територии, включително Франция, като по този начин изолира Хонконг от останалата част на света. Бяха изградени големи изолационни съоръжения с общ капацитет от 40 000 легла, тъй като органите поеха ангажимент да прилагат „динамична политика за нулев COVID“, подобна на тази на континентален Китай. Въведени бяха задължителни тестове и ограничителни мерки на местно ниво. Имаше случаи на разделяне на малки деца, включително бебета, от техните родители. Правителството приложи строги мерки за социално дистанциране, включително онлайн училищно обучение и ограничения за ресторантите, а спортните центрове, кината и обществените пространства затвориха.

Бюрото на ЕС изпрати няколко писма до правителството, в които изрази загриженост относно въздействието на тези политики, тъй като беше изчислено, че около 10 % от гражданите на ЕС, пребиваващи в Хонконг, са напуснали поради строгите политики.

Централното правителство предостави насоки в борбата с пандемията, като сигнализира, че това е въпрос на национална сигурност. На 16 февруари медиите цитираха Си Дзинпин в качеството му на генерален секретар на Китайската комунистическа партия, който дава указания на лидерите на Хонконг да превърнат контрола върху пандемията в свой първостепенен приоритет. Правителството на Хонконг създаде пет работни групи с централното правителство. Местното правителство се позова на Наредбата за извънредното положение, за да позволи на медицински специалисти от континентален Китай да лекуват пациенти

с COVID-19, без да кандидатстват за местно разрешително, и позволи заобикаляне на местния механизъм за регистрация по отношение на лекарствени продукти от континентален Китай.

След 1 юли правителството постепенно премахна ограниченията за пътуване и механизма за временно преустановяване на полетите и намали продължителността на задължителната карантина в хотел. През октомври централизираната изолация в хотел за пристигащите пътници беше заменена с домашна карантина. До края на годината останаха в сила мерки, включващи медицинско наблюдение и тестове за COVID-19. Ограничението за публични събирания се увеличи от 4 на 12 души.

Прилагане на законодателството в областта на националната сигурност

Правоприлагащите органи продължиха да извършват арести на основания, свързани с националната сигурност. Според Бюрото за сигурност към 31 декември 2022 г. 236 души са били арестувани по силата на ЗНС¹⁰. Органите предявиха обвинения срещу 145 физически лица и 5 дружества. Процентът на осъдителните присъди е 100 %. Максималният размер на наказанието съгласно ЗНС е доживотен затвор.

Започна прилагането на извънтериториалното измерение на ЗНС. От февруари доставчиците на интернет услуги блокираха уебсайта на базираната в Обединеното кралство правозащитна организация Hong Kong Watch. През следващия месец Hong Kong Watch стана първата група извън Хонконг, получила предупреждение от полицията за национална сигурност. През октомври уебсайтът на базираната в САЩ правозащитна организация Hong Kong Democracy Council вече не беше достъпен от Хонконг.

Членове на гражданското общество в чужбина са получили предупреждения от органите. През април върху имуществото на бивш законодател в изгнание бяха наложени обезпечителни мерки, с които на него и няколко членове на семейството му се забранява да се разпореждат с активите си в града. Имаше сигнал за активист в изгнание, който е бил предупреден, че може да бъде арестуван при завръщане в Хонконг и чието семейство е било призовано от полицията за разпит¹¹.

---

¹⁰ <https://www.info.gov.hk/gia/general/202302/14/P2023021400644.htm>

¹¹ <https://www.rfa.org/cantonese/news/htm/hk-relative-11222022024155.html>

Осемте университета, получаващи публично финансиране, обявиха планове за въвеждане на курсове по национална сигурност. Средните и началните училища получиха насоки за премахване на публикации, които биха могли да нарушат ЗНС. Средно училище временно отстрани 14 ученици, които не са присъствали на церемония по вдигане на знамето¹². Чуждестранните учители с майчин английски език, работещи в обществени училища, трябваше да подпишат декларация за вярност към Основния закон.

Законът за противодържавна дейност от колониалната епоха, който не бе използван до март 2020 г., беше използван редовно през 2022 г. Около една пета от арестите, извършени от полицията за национална сигурност, се извършват съгласно този закон. На 1 ноември един гражданин на ЕС беше арестуван съгласно закона. На по-късен етап органите заявиха, че човекът е китайски гражданин и поради това не му се разрешава консулска помощ.

Наредбата за личните данни от 2021 г., известна като „закона за борба с разкриването на лични данни“, беше широко прилагана. Комисарят по личните данни разкри, че от влизането в сила на закона през октомври 2021 г. нейната служба е издала над 770 „уведомления за преустановяване“ на 14 платформи на социални медии, като е поискала премахването на около 3900 съобщения¹³.

Въвеждането на обявеното законодателство в областта на националната сигурност съгласно член 23 от Основния закон беше забавено. В допълнение към четирите престъпления съгласно ЗНС се очаква със законодателството по член 23 да се забранят държавната измяна, противодържавна дейност, кражбата на държавни тайни, чуждестранните политически организации или органи, извършващи политическа дейност, и политическите организации или органи на Хонконг, които установяват връзки с чуждестранни политически организации или органи.

Съдебни производства

Съдебните производства съгласно ЗНС продължиха.

Масовият съдебен процес срещу 47 законотворци и активисти, участвали в първични избори през 2020 г., е делото по ЗНС с най-голям брой

¹² <https://www.thestandard.com.hk/breaking-news/section/4/195744/School-suspends-14-students-for-%E2%80%98disrespectful-behavior%E2%80%99-during-national-anthem-and-flag-raising-ceremony>

¹³ <https://hongkongfp.com/2022/06/14/hong-kong-watchdog-told-14-social-media-sites-to-remove-3900-doxxing-items-in-8-months/>

обвиняеми до момента. Официалният съдебен процес във Висшия съд, насрочен за началото на 2023 г., може да продължи месеци. Прокурорът повдигна обвинение на 47-те законотворци и активисти за „заговор за подривна дейност“ съгласно ЗНС; те са заплашени от доживотен затвор. Тъй като през март 2021 г. съдът отказа да освободи под гаранция повечето от обвиняемите, много от тях остават задържани от януари 2021 г., в някои случаи при строг тъмничен режим. Лицата, които са освободени под гаранция, трябва да спазват строги условия, включително забрана да говорят пред медии или дипломати. Съответно през януари и март съдът отмени освобождаването под гаранция на двама обвиняеми, след като заключи, че техните публикации в социалните медии биха могли да застрашат националната сигурност. Министърът на правосъдието обеща да отговори на опасенията във връзка със забавянията по делото от страна на прокуратурата. През август министърът на правосъдието разпореди делото да бъде разгледано от състав от трима съдии, определен съгласно ЗНС, вместо да се даде възможност за съдебен процес пред съдебни заседатели, като се позова на участието на чуждестранни елементи и личната безопасност на съдебните заседатели и членовете на техните семейства.

През 2022 г. две дела срещу **Хонконгския алианс за подкрепа на патриотичните демократични движения в Китай** („Алиансът“) влязоха в съдебна фаза. Групата беше организирана ежегодно бдение със свещи в памет на кървавата разправа на площад „Тянанмън“. Бившият заместник-председател на Алианса Чоу Хан-Тънг е в затвора от септември 2021 г. По едно от делата прокурорът обвини Алианса и неговите основни членове (Чоу Хан-Тънг, Ли Чак-Йен и Албърт Хо) в подбудителство към подривна дейност с максимално наказание доживотен затвор. Делото се намира във Висшия съд, в очакване на окончателното потвърждаване на графика на съдебните заседания. Тримата обвиняеми не се признават за виновни. През август 2022 г. една от обвиняемите, Чоу Хан-Тънг, която се защитава сама, спечели съдебна битка за премахване на ограниченията за предоставяне на информация¹⁴.

По второто дело прокурорът обвини Алианса в неизпълнение на искане за предоставяне на информация, отправено от полицията за национална сигурност през август 2021 г. По време на съдебното заседание прокурорът обвини групата, че е „чуждестранен агент“, но отказа да идентифицира замесената държава или чуждестранно образувание. Прокурорът редактира голяма част от информацията, като с това попречи

---

¹⁴ Съгласно Наредбата на магистрата в Хонконг огласяването на информация относно наказателни производства е забранено, но забраната може да бъде отменена от магистрата по искане на обвиняемия.

на тримата бивши членове на постоянния комитет на Алианса да оспорват показания и да подлагат на кръстосан разпит свидетели в съда. Съдията забрани на Чоу Хан-Тънг да нарича насилственото потушаване на протестите от 1989 г. „клането на „Тянанмън“. Максималното наказание е 6 месеца лишаване от свобода.

На 14 декември Висшият съд оправда Чоу Хан-Тънг по обвинението за подбуждане към неразрешено събиране (бдението на площад „Тяньанмън“ от 2021 г.) и отмени присъдата от 15 месеца лишаване от свобода, наложена ѝ през януари 2021 г.

По делото във връзка със ЗНС и противодържавната дейност, в което е замесен и медийният магнат **Джими Лай**, шестима бивши журналисти на Apple Daily се признаха за виновни, докато Джими Лай и трите дружества, свързани с Apple Daily, не се признаха за виновни. Прокурорът им повдигна обвинение за „заговор за сключване на тайни споразумения с чужда държава или с външни елементи с цел застрашаване на националната сигурност“ и „заговор за отпечатване, публикуване, продажба, предлагане за продажба, разпространение, показване и/или възпроизвеждане на противодържавни публикации“. Максималното наказание е доживотен затвор.

След като Върховният апелативен съд постанови, че Джими Лай може да наеме чуждестранен адвокат, който да го защитава в съда, главният управител Джон Ли поиска от Постоянния комитет на Общокитайското събрание на народните представители (ПК на ОСНП) да тълкува ЗНС, за да установи дали наемането на чуждестранен адвокат би могло да противоречи на „целта“ и „законодателния замисъл“ на закона. На 30 декември ПК на ОСНП прие тълкуване на членове 14 и 47 от ЗНС, в което се посочва, че по дела, свързани с националната сигурност, главният управител и Комитетът за защита на националната сигурност могат да решат дали ответникът може да наеме чуждестранни адвокати¹⁵. Това беше първото тълкуване на ЗНС от ПК на ОСНП. Независимо от конкретния случай на Джими Лай, това тълкуване на ЗНС дава на главния управител и на Комитета за защита на националната сигурност правомощия да вземат решения по отделни съдебни дела, без възможност за обжалване на решението по съдебен ред. Това би могло потенциално да подкопае независимостта на съдебната власт и по този начин да засегне доверието във върховенството на закона. Процесът срещу Джими Лай

---

¹⁵ http://www.news.cn/2022-12/30/c_1129245755.htm

беше отложен за 25 септември 2023 г., тъй като правителството внася изменения на Наредбата за практикуващите юристи след решението на ПК на ОСНП.

По друго дело Районният съд постанови, че Джими Лай е нарушил условията на договора за наем на сградата, в която се намира седалището на неговата медийна компания, като е скрил консултантското дружество, извършващо дейност на същото място¹⁶. Съдията осъди Джими Лай на 5 години и 9 месеца лишаване от свобода и му наложи глоба от 2 млн. HKD (241 570 EUR)¹⁷.

По делото на **Фонда за подпомагане 612** (наричан по-нататък „Фондът“) са привлечени бившият депутат Сид Хо, певицата Дениз Хо, ученият Хуи По-кеунг, адвокатът Маргарет Нг, 92-годишният кардинал Джоузеф Дзен и секретарят на Фонда Сзе Чинг-уи. Те бяха арестувани между 10 и 12 май. В момента на задържането му Хуи е заминавал от града, за да заеме преподавателска длъжност в университет в ЕС.

Фондът, създаден през юни 2019 г., предоставяше финансова помощ на пострадалите или арестуваните по време на протестите през 2019 г. Той преустанови дейността си през октомври 2021 г., след като полицията за национална сигурност заяви, че е обект на разследване. Ватиканът заяви, че „следи развитието на ситуацията с особено внимание“¹⁸. Съдът постанови, че попечителите на Фонда не са поискали регистрация или освобождаване от регистрация в определения срок — престъпление, наказуемо с глоба с максимален размер до 10 000 HKD (1269 EUR). На петимата попечители беше наложена глоба в размер на 4000 HKD (490 EUR), а секретарят трябваше да плати 2500 HKD (305 EUR). Петимата обжалват наложените глоби.

Активите на **Spark Alliance**, друга платформа, предоставяща финансова помощ по време на протестите през 2019 г., бяха конфискувани. Висшият съд одобри отнемането на 70 милиона HKD (8,89 милиона EUR) „приходи от престъпна дейност“. Полицията обвини арестуваните в използване на средствата за цели, различни от заявените¹⁹.

През годината бяха произнесени и първите **присъди срещу малолетни и непълнолетни лица** по силата на ЗНС, което „разтревожи“ върховния

¹⁶ https://legalref.judiciary.hk/doc/judg/html/vetted/other/ch/2021/DCCC000349_2021_files/DCCC000349_2021ES.htm

¹⁷ https://legalref.judiciary.hk/doc/judg/html/vetted/other/ch/2021/DCCC000349A_2021_files/DCCC000349A_2021ES.htm

¹⁸ <https://www.vaticannews.va/en/pope/news/2022-05/cardinal-zen-arrested-in-hong-kong-holy-see-expresses-concern.html>

¹⁹ [https://www.thestandard.com.hk/breaking-news/section/4/195125/HK\\$70m-confiscated-from-fundraising-platform-for-HK-protesters](https://www.thestandard.com.hk/breaking-news/section/4/195125/HK$70m-confiscated-from-fundraising-platform-for-HK-protesters)

комисар на ООН по правата на човека²⁰. През октомври съдът осъди четирима младежи на възраст от 16 до 19 години на до 3 години задържане в исправителен център. Четиримата се признаха за виновни в заговор за подстрекателство към подривна дейност.

На 30 март председателят на Върховния съд на Обединеното кралство лорд Рийд и колегата му лорд Ходж подадоха оставките си като непостоянни съдии от Върховния апелативен съд на Хонконг. Лорд Рийд заяви, че „съдиите от Върховния съд не могат да продължат да заседават в Хонконг, без да изглежда, че подкрепят администрация, която се е отклонила от ценностите на политическата свобода и свободата на изразяване, с които съдиите на Върховния съд са силно ангажирани“. Десет чуждестранни съдии продължиха да заседават в състава на Върховния апелативен съд. Всички те са се пенсионирали от официалните си длъжности.

Международни действия

На 28 май **Върховният комисар на ООН по правата на човека** Мишел Башле направи изявление след официалното си посещение в Китай. Тя призова правителството да „насърчава, а не да задушава“ огромния потенциал на гражданското общество и академичните среди в Хонконг да спомогнат за утвърждаването на правата на човека в САР и извън него. Тя изрази загриженост относно арестите на адвокати, активисти, журналисти и други лица съгласно Закона за националната сигурност²¹.

През юли в четвъртия си периодичен преглед в рамките на Международния пакт за граждански и политически права в Хонконг **Комитетът на ООН по правата на човека** прикани Хонконг да „отмени действащия закон за националната сигурност и междувременно да се въздържа от прилагането му“. Комитетът подчерта загрижеността си относно липсата на яснота относно понятието „национална сигурност“ и възможността за прехвърляне на дела от Хонконг към континентален Китай (който не е държава — страна по Пакта) за разследване, наказателно преследване, съдебен процес и изпълнение на наказания. Комитетът също така призова органите да отменят законодателството за противодържавната дейност и да се въздържат от използването на ЗНС, за да потискат изразяването на критични и особени мнения. Що се отнася до възможността за въвеждане на ново законодателство в областта на националната сигурност съгласно член 23 от Основния закон, Комитетът

²⁰ <https://www.ohchr.org/en/press-briefing-notes/2022/10/alarm-sentencing-under-national-security-law>

²¹ <https://www.ohchr.org/en/statements/2022/05/statement-un-high-commissioner-human-rights-michelle-bachelet-after-official>

настоятелно призова Хонконг да гарантира, че законодателният процес ще бъде „приобщаващ и прозрачен, като улеснява свободното, открито и съдържателно участие на гражданското общество и обществеността“.

Права, свободи и равни възможности

ЗНС оказва отрицателно въздействие върху важни сегменти от юридическата общност. Няколко адвокати, известни със защитата на правата на човека, включително бившият председател на **Адвокатската колегия**, напуснаха, след като бяха призовани на срещи с полицията за национална сигурност или след като бяха посочени в медии, подкрепящи Пекин. През март главният управител Кари Лам назначи председателя на Адвокатската колегия за член на комисията, отговаряща за предоставянето на препоръки относно съдебните назначения, вместо номинираното лице с по-открито изразени възгледи, предложено от Адвокатската колегия. Кандидати с по-слабо изразени възгледи бяха избрани за членове на управителния съвет на **Правното общество** — органът на хонконгските адвокати, който отправя правни препоръки към правителството и който преди това изразяваше открито позицията си. Виден адвокат в областта на правата на човека загуби мястото си в органа.

Свободата на събранията е все по-застрашена. Организаторите на митинги трябва да получат „уведомление без възражения“ от полицията, ако присъстват над 50 души. За демонстрациите е определен праг от 30 души. От 2020 г. насам събиранията на повече от четирима души — понякога двама — са забранени на основания, свързани с COVID-19. През март няколко лица, присъствали на малък протест по повод първия месец от агресивната война на Русия срещу Украйна, бяха глобени за събиране в групи с повече от двама души. За трети пореден път ежегодното отбелязване на годишнината от кървавата разправа на площад „Тянанмън“ не можа да се състои. Полицейски служители заградиха с кордон парка и арестуваха шестима души.

Академичната свобода беше подложена на натиск, тъй като някои медии набелязаха представители на академичните среди и критикуваха изследователската им работа въз основа на възприятията си за политическите им позиции, принуждавайки някои от тях да напуснат заеманите длъжности. В един случай правителството отхвърли заявление за издаване на виза на чуждестранен изследовател, като нито ученият, нито учебното заведение са били официално информирани за причините за този отказ. Учените в областта на политическите науки решиха да отложат чувствителни научни изследвания. Няколко университета закриха своите факултети по политически

науки, а в учебните програми вече не са включени редица курсове по правата на човека. Броят на студентите и изследователите от ЕС в Хонконг намаля.

Свободата на сдружаване и на учредяване на синдикални организации се сблъска с още повече ограничения. От септември синдикалните организации трябва да подпишат ангажимент да не застрашават националната сигурност. Законодателният съвет одобри създаването на специална длъжност главен служител по въпросите на труда в отдела по труда с цел да се засили регулирането на синдикалните организации. Задълженията на длъжността включват изменение на Наредбата за синдикалните организации, за да се забрани на лица, осъдени за престъпления, свързани с националната сигурност, да заемат длъжности в синдикални организации, и въвеждане на образователни планове за синдикалните организации в областта на националната сигурност²².

Hong Kong Labour Rights Monitor докладва, че най-малко 62 синдикални организации са се разпуснали, а 11 организатори на профсъюзи са били арестувани или са им били повдигнати обвинения²³.

Асоциацията на журналистите в Хонконг (НКЈА) — най-голямата по численост журналистическа група — получи писмено искане от регистъра на профсъюзите към отдела по труда за обяснение на дейността си. В резултат на това асоциацията промени вътрешните си правила, за да се улесни нейното разпускане.

Свободата на печата беше подложена на постоянен натиск: според годишното проучване на НКЈА оценката на свободата на печата, представяща мненията на работещите в медиите, е 26,2 — спад в сравнение с 2021 г., когато е бил 32,1, и най-рязкото понижение, откакто асоциацията е започнала да изготвя индекса²⁴. Според класацията на „Репортери без граници“ свободата на печата в Хонконг е спаднала до рекордно ниско равнище, като е отстъпила с 68 места, до 148-о от 180 места²⁵.

Председателят на НКЈА беше обвинен във възпрепятстване на полицията и причиняване на обществени безредици по време на репортаж. Ако бъде признат за виновен, той може да бъде осъден на лишаване от свобода за

---

²² <https://www.legco.gov.hk/en/legco-business/committees/financial-proposals-results.html?2022&20220708>

²³ <https://hklabourrights.org/advocacy/hong-kong-trade-union-movement-under-the-national-security-law-two-years-into-the-authoritarian-rule/>

²⁴ <https://hongkongfp.com/2022/09/24/shrinking-news-industry-hong-kong-press-freedom-index-sinks-to-new-low-as-media-outlets-disappear/>

²⁵ <https://rsf.org/en/country/hong-kong>

срок до 2 години. През април полицията за национална сигурност арестува дългогодишен журналист съгласно закона за противодържавната дейност по обвинение в заговор за публикуване на противодържавни материали.

По-независимите новинарски медии прекратиха дейността си. През януари Citizen News прекратиха дейността си поради загриженост за сигурността на своите служители. През юни разследващата новинарска програма Factwire преустанови дейността си. Mad Dog Daily, Dare Media HK и Polymer също преустановиха своята дейност заедно с кантонските програми на радио „Свободна Азия“.

Клубът на чуждестранните кореспонденти отмени годишните си награди за репортаж в областта на правата на човека, като се позова на „правни ограничения“. От 2023 г. наградата ще бъде организирана от Държавния университет в щата Аризона.

Увеличи се автоцензурата: телевизионен канал се извини, след като получи оплаквания, че негов репортер „подбужда към омраза“. Репортерът беше отправил запитване до правителствени служители относно процедурата за разглеждане на жалби срещу медицински специалисти от континенталната част, дошли в Хонконг, за да помогнат за контролиране на пандемията²⁶.

С решение на Висшия съд на полицията се разрешава да получи достъп до журналистически материали, съхранявани в смартфоните на обвиняем по дело по ЗНС. Съдията постанови, че необходимостта от справяне с престъпления в интерес на обществото има предимство пред журналистическата тайна²⁷.

Висшият съд потвърди присъдата на журналист, който е използвал информация, получена от публичен регистър, за целите на журналистическо разследване на обществените безредици през 2019 г. Върховният апелативен съд насрочи делото за януари 2023 г.

Правителството избра журналистите за отразяване на церемониите от 1 юли, на които новият главен управител положи клетва пред президента Си Дзинпин. Отделът за информационни услуги отхвърли исканията на най-малко 13 журналисти от 9 местни и международни медии.

---

²⁶ <https://www.rfa.org/english/news/china/hongkong-media-03182022083215.html>

²⁷ https://legalref.judiciary.hk/lrs/common/search/search_result_detail_frame.jsp?DIS=148078&QS=%2B%7C%28CACV356%2F2022%29&TP=JU

Медийните специалисти бяха подложени на натиск, тъй като правителствени служители изпратиха писма до местни и чуждестранни медийни организации, за да осъдят съобщенията, които изглеждаха критични към властите²⁸.

През февруари Коалицията за свобода на медиите, състояща се от САЩ, Обединеното кралство и 19 други държави, осъди хонконгските и китайските власти за подкопаване на свободата на печата²⁹.

Законът за противодържавната дейност оказва допълнително въздействие върху **свободата на словото**, тъй като потребители на интернет бяха арестувани съгласно закона след коментари, публикувани в социалните медии и интернет форумите. В един случай четирима души, управляващи форум в социални медии, където държавни служители са изразявали мнения анонимно, бяха арестувани от полицията за подбуждане към противодържавна дейност. Полицията е повдигнала обвинения срещу поне едно лице. Други интернет страници от подобно естество също са премахнати³⁰.

През юни две жени бяха лишени от свобода съответно за 6 и 7 месеца за публикации в социалните медии, противопоставящи се на ваксините срещу COVID-19 и правилата за борба с епидемиите³¹. През ноември мъж, страдащ от аутизъм, получи 12-месечна присъда лишаване от свобода за подстрекаване на други лица да участват в незаконно събрание и извършване на действие с противодържавно намерение³².

Петима членове на изпълнителния комитет на Общия съюз на логопедите в Хонконг бяха осъдени на 19 месеца лишаване от свобода съгласно закона за противодържавната дейност за „заговор за отпечатване, публикуване, разпространение или показване на противодържавни публикации“³³. Съгласно съдебното решение илюстрираните книги, публикувани от подсъдимите, представляват „на практика упражнение за промиване на мозъци с деца от четиригодишна възраст нагоре“³⁴. Human Rights Watch заяви, че правителството на Хонконг „може да е включило закона за противодържавната дейност в своя правен арсенал за санкциониране на леки престъпления, свързани с изказвания“³⁵.

²⁸ <https://www.brandhk.gov.hk/en/media-centre#clarifications>

²⁹ <https://hk.usconsulate.gov/n-2022020801/>

³⁰ <https://www.thestandard.com.hk/section-news/section/4/244475/Four-civil-servants-held-for-social-media-'sedition'>

³¹ <https://www.scmp.com/news/hong-kong/law-and-crime/article/3183395/taiwanese-drinks-shop-owners-jailed-7-months-over>

³² https://legalref.judiciary.hk/doc/judg/html/vetted/other/ch/2022/DCCC000354A_2022_files/DCCC000354A_2022ES.htm

³³ https://legalref.judiciary.hk/lrs/common/search/search_result_detail_frame.jsp?DIS=147148&QS=%2B%7C%28DCCC854%2F2021%29&TP=RS

³⁴ https://legalref.judiciary.hk/lrs/common/search/search_result_detail_frame.jsp?DIS=147148&QS=%2B%7C%28DCCC854%2F2021%29&TP=RS

³⁵ <https://www.hrw.org/news/2022/09/07/hong-kong-childrens-book-authors-convicted-0>

Двама бивши редактори на разпуснатата новинарска медия Stand News, заедно с дружеството майка на Stand News — Best Pencil, бяха обвинени в противодържавна дейност. Съдът постанови, че е възможен справедлив съдебен процес, въпреки че прокурорите не са предали всички доказателства, събрани по време на разследването³⁶.

ЛГБТИК+

Апелативният съд отхвърли предложението на активист на ЛГБТИК+ за признаване на еднополовите бракове, регистрирани в чужбина³⁷. Съдът посочи, че признаването им би било „в явно противоречие с намерението на съставителите на Основния закон“. Делото се разглежда от Върховния апелативен съд³⁸.

Съдът също така даде разрешение на двама транссексуални мъже да обжалват пред Върховния апелативен съд правителствената политика, която позволява на транссексуално лице да промени пола в своя документ за самоличност само след като е завършило пълна операция по смяна на пола³⁹. Преди това Апелативният съд се произнесе срещу двамата жалбоподатели⁴⁰.

Младеж с джендър дисфория подаде жалба до Комисията за равни възможности през юли, като заяви, че забраната в училищата за момчета с дълга коса е дискриминационна и нарушава Наредбата за дискриминация, основана на пола⁴¹. През септември Комисията за равни възможности организира медиация между младежа и училището.

Поради ограниченията за пътуване и социални контакти, свързани с COVID-19, организаторите на игрите Gay Games решиха да бъдат домакини на игрите заедно с Мексико през 2023 г., тъй като проявата беше отложена през 2022 г. Прайд парадът не може да бъде организиран за трета поредна година.

Чуждестранни домашни работници

---

³⁶ <https://hongkongfp.com/2022/12/22/hong-kong-court-rejects-bid-by-former-stand-news-editors-to-terminate-trial/>

³⁷ https://legalref.judiciary.hk/lrs/common/search/search_result_detail_frame.jsp?DIS=146704&QS=%2B%7C%28CACV557%2F2020%29&TP=JU

³⁸ https://legalref.judiciary.hk/lrs/common/search/search_result_detail_frame.jsp?DIS=148605&QS=%2B%7C%28CACV557%2F2020%29&TP=JU

³⁹ https://legalref.judiciary.hk/lrs/common/search/search_result_detail_frame.jsp?DIS=144139&QS=%2B%7C%28CACV183%2F2019%29&TP=JU

⁴⁰ https://legalref.judiciary.hk/lrs/common/ju/ju_frame.jsp?DIS=142010&currpage=T

⁴¹ <https://www.scmp.com/news/hong-kong/society/article/3185931/hong-kong-teen-challenging-school-policy-long-hair-boys>

Ограниченията, свързани с пандемията, засегнаха домашните работници, а дискриминацията се увеличи. Докладвани бяха случаи на домашни помощници, на които не е разрешено да напускат домовете на работодателите по време на пандемични вълни⁴², и на помощници, на които не е разрешено да се връщат в домовете на своите работодатели поради страх, че ще ги заразят⁴³. В по-общ план продължават да се докладват случаи на малтретиране на домашни работници.

През септември властите увеличиха възнагражденията⁴⁴ на домашните помощници, които бяха замразени в продължение на 2 години. Те също така въведоха мерки за възпиране на домашните работници да сменят работодателя си, така че да не могат да „се възползват“ от недостига на работници, причинен от трудностите при влизането в Хонконг поради ограниченията, свързани с пандемията. Заради ограниченията домашните работници не можеха да посещават семействата си в чужбина и бяха обект на специфични карантинни мерки при влизане на територията. Домашните работници не бяха включени в схемите за бонуси, създадени от правителството в подкрепа на икономиката.

Трафик на хора

През юли САЩ поставиха Хонконг в списъка за наблюдение от ниво 2 за трета поредна година. САЩ заявиха, че Хонконг не отговаря на минималните стандарти за премахване на трафика на хора, въпреки че полага „значителни усилия“. САЩ призоваха за приемане на законодателство за пълно криминализиране на всички форми на трафик на хора.

През декември правителството затегна политиката за извеждане на жалбоподатели със забрана за връщане⁴⁵. Имиграционният отдел може да експулсира жалбоподатели, които очакват съдебни присъди, след като съдът отхвърли молбата им за преразглеждане. Смята се, че 1200 души могат да бъдат изправени пред незабавно извеждане. Адвокатите по правата на човека изразиха съжаление във връзка с липсата на консултации с неправителствени организации, групи на гражданското общество, представители на академичните среди, Върховния комисар на ООН за бежанците в Хонконг и юридическата професия.

---

⁴² <https://theinitium.com/article/20220225-hongkong-domestic-workers-who-caught-the-covid19-virus/>

⁴³ <https://www.scmp.com/yp/discover/news/hong-kong/article/3177657/no-home-away-home-domestic-workers-terminated-after>

⁴⁴ <https://www.info.gov.hk/gia/general/202209/30/P2022093000326.htm?fontSize=1>

⁴⁵ <https://www.scmp.com/news/hong-kong/law-and-crime/article/3202303/new-get-tough-policy-refugee-appeals-against-deportation-orders-comes-force-hong-kong>

II. Събития в икономически план

Хонконг е много отворена икономика (търговията със стоки надхвърля 300 % от БВП). Тя е петата по големина търговска икономика в света (2021 г.)⁴⁶ и третата дестинация на инвестиционните потоци в света (2021 г.). Той е седмият по големина източник на инвестиции в световен мащаб⁴⁷.

Хонконг продължи да упражнява независима власт при изпълнението на търговските споразумения, определянето на парична политика автономно от континентален Китай и като участва самостоятелно в много международни организации и многостранни образувания. Тези организации включват Специалната група за финансови действия и Световната търговска организация. Хонконг също така продължи да бъде отделна правна юрисдикция от континентален Китай, особено по отношение на икономическата политика. Той поддържа отделна валута без капиталови ограничения, както и отделни регулаторни структури за надзор на дружествата, извършващи дейност на територията. Връщането на таланти и дружества в Хонконг и укрепването на икономическата интеграция с континентален Китай бяха сред основните приоритети на правителството.

Що се отнася до финансите, Хонконг все още е един от най-големите капиталови пазари в света и остава свързан с китайския финансов пазар.

Според Доклада за инвестициите по света за 2022 г. на Конференцията на ООН за търговия и развитие (юни)⁴⁸, през 2021 г. Хонконг продължи да бъде **третата по големина дестинация за инвестиции в света за преки чуждестранни инвестиции**. Чуждестранните дружества обаче намалиха присъствието си, а чуждестранните и местните таланти напуснаха, главно поради ограниченията, свързани с COVID-19. В резултат на това населението е намаляло със 121 500 — или 1,6 % на годишна база — към юни 2022 г. (95 000 поради нетния изходящ поток от жители и 26 500 поради смъртни случаи, надвишаващи ражданията)⁴⁹.

---

⁴⁶ *World Trade Statistical Review 2022 (Световен търговски статически обзор за 2022 г.)*, Световна търговска организация, https://www.wto.org/english/res_e/publications_e/wtsr_2022_e.htm.

⁴⁷ *World Investment Report 2022 (Доклад за инвестициите по света за 2022 г.)*, Конференция на ООН за търговия и развитие, <https://unctad.org/publication/world-investment-report-2022>.

⁴⁸ *Доклад за инвестициите по света за 2022 г., наблюдаващ световните и регионалните тенденции в инвестирането и разработването на политики на национално и международно равнище*, Конференция на ООН за търговия и развитие, 9 юни 2022 г., на разположение на следния адрес: <https://unctad.org/webflyer/world-investment-report-2022>.

⁴⁹ Съобщение за медиите: *Население в средата на годината за 2022 г.*, 11 август 2022 г., отдел „Преброяване и статистика“ на Специалния административен район Хонконг, на разположение на адрес: https://www.censtatd.gov.hk/en/press_release_detail.html?id=5078.

През 2022 г. икономиката на Хонконг изпадна в рецесия. След като нарасна с 6,3 % през 2021 г., през първите 9 месеца на 2022 г. тя се сви с 3,3 % на годишна база⁵⁰. Финансовият сектор и секторът на търговията и логистиката, които бяха с добри резултати през 2021 г., бяха изправени пред трудности през годината. Освен това отраслите, зависими от туризма, продължиха да постигат слаби резултати поради липсата на туристи. Икономиката на Хонконг все **още не е достигнала равнището си от 2018 г.** (преди пандемията и преди протестите през 2019 г.).

Инфлацията остана умерена, с годишно увеличение от 1,9 % на индекса на потребителските цени през първите 10 месеца на годината⁵¹.

Пазарът на труда беше стабилен. Безработицата достигна най-високата си стойност от 5,4 % през април, преди постепенно да спадне до 3,8 % през октомври 2022 г. (близо до отчетените в началото на годината 3,9 %) ⁵². Тя беше средно 4,5 % през първите 10 месеца на 2022 г., което представлява подобрение в сравнение с 5,2 % през 2021 г., но над диапазона от 3 % преди кризата с COVID-19.

Секторът на търговията и логистиката се сви. На този сектор се падат около 20 % от БВП на Хонконг и той допринесе за икономическото възстановяване през 2021 г. БВП от промишлеността за внос и износ спадна с 6,9 % на годишна база през първата половина на 2022 г. Това се случи, тъй като стойността на външната търговия със стоки на Хонконг спадна с 4,0 % на годишна база, до 7,97 трилиона HKD (984 млрд. евро)⁵³ през първите 10 месеца. През годината положението се влоши, а външната търговия спадна с 11,1 % на годишна база в сравнение с периода юли—октомври.

Финансовата индустрия (23 % от БВП на Хонконг) — основният двигател на растежа през последните години — се забави значително през първата половина на 2022 г. и нарасна само с 0,8 % на годишна база⁵⁴.

---

⁵⁰ [Предварителни прогнози за брутният вътрешен продукт за третото тримесечие на 2022 г.](#), ноември 2022 г., отдел „Преброяване и статистика“ на Специалния административен район Хонконг.

⁵¹ Отдел „Преброяване и статистика“ на Специалния административен район Хонконг, <https://www.censtatd.gov.hk/en/scode270.html#section3>.

⁵² Отдел „Преброяване и статистика“ на Специалния административен район Хонконг, <https://www.censtatd.gov.hk/en/scode200.html#section3>.

⁵³ Обменен курс от декември 2022 г.: 1 EUR = 8,0965 HKD.

⁵⁴ Верижни измервания на обем на брутен вътрешен продукт (БВП) по икономическа дейност — във верижни (2019 г.) долари, отдел „Преброяване и статистика“ на Специалния административен район Хонконг, https://www.censtatd.gov.hk/en/web_table.html?id=310-34501.

Броят на първичните публични предлагания (ППП) е намалял до 69 през първите 11 месеца от 83 през същия период на 2021 г., а сумата, набрана от ППП, е спаднала със 70,6 % на годишна база, до 87,8 млрд. НКД (10,8 млрд. евро). През 2021 г. градът е четвъртият по големина център на ППП в света, след като се е нареждал на второ място през 2020 г. и на първо място през 2019 г.

От началото на годината **индексът Хонконг Hang Seng** загуби 15,8 % от стойността си (към 13 декември), а **пазарната капитализация** на фондовата борса в Хонконг спадна с 21,4 %, до 33,3 трилиона НКД (4,1 трилиона EUR). Към края на септември 2022 г. Хонконг беше седмият по големина капиталов пазар в света и четвъртият по големина в Азия по пазарна капитализация, както и най-големият офшорен ренминби бизнес център. През първите 11 месеца средният дневен оборот на пазара е намалял с 27,7 % на годишна база, до 124 млрд. НКД (15,3 млрд. евро)⁵⁵.

Спадът в пазарната капитализация и ППП се дължи на комбинация от глобални и регионални пречки. Те включват: i) повишаването на инфлацията и затягането на паричната политика; ii) отслабването на световната икономика и геополитическо напрежение; iii) и загриженост относно китайската икономика и „динамичната политика за нулев COVID“, особено като се има предвид, че континенталните китайски дружества доминират пазарната капитализация на Хонконг.

Отраслите, разчитащи на разходите на туристите (търговия на дребно, храни и напитки, транспорт, пътувания, хотелиерство и ресторантьорство), все още не са постигнали задоволителни резултати, тъй като облекчаването на ограниченията за пътуване към края на годината не е довело до значително увеличение на туристическите потоци. През първите 10 месеца на 2022 г. Хонконг посрещна само 330 223 посетители⁵⁶, малко от 1 % от 65-те милиона посетители през 2018 г. (78 % от които бяха от континентален Китай, като на тях се падат приблизително 40 % от продажбите на дребно на града). През първата половина на 2022 г. БВП от **секторите на хотелиерството и ресторантьорството** и от **продажбите на едро и дребно** спадна съответно с 16,7 % и 7,1 % на годишна база. Техният принос към БВП възлиза само съответно на 46 % и 41 % от

---

⁵⁵ Доклад на МВФ. *Подобна оценка на спазването на принципите за инфраструктурата на финансовите пазари за Китайската народна република — Специален административен район Хонконг*, Доклад за отделните държави № 21/122, 15 юни 2021 г., на разположение на следния адрес: <https://www.imf.org/en/Publications/CR/Issues/2021/06/15/Peoples-Republic-of-ChinaHong-Kong-Special-Administrative-Region-Financial-Sector-460761>.

⁵⁶ *Пристигане на посетители в Хонконг*, Бюро по туризма на Хонконг, на разположение на адрес: https://partnernet.hktb.com/en/research_statistics/latest_statistics/index.html.

равнището, наблюдавано през първата половина на 2018 г. През първите 10 месеца на 2022 г. продажбите на дребно са намалели с 0,7 % на годишна база, до 286,8 млрд. HKD (35,4 млрд. евро). През първите 9 месеца приходите от ресторантьорство спаднаха с 9,2 % на годишна база, до 61,3 млрд. HKD (7,6 млрд. евро). И двете са с около 30 % под равнището, отчетено през 2018 г. Степента на запълване на капацитета на хотелските стаи е била 65 % (спрямо 61 % през 2021 г. и 91 % през 2018 г.) поради задължителното поставяне под карантина.

По подобен начин **авиационната промишленост** и свързаните с нея отрасли са изправени пред предизвикателства. Броят на полетите на международното летище в Хонконг е намалял с 5,3 % на годишна база през първите 10 месеца, до едва 30 % от равнището, наблюдавано през 2018 г. Броят на пътниците се е увеличил на 3 милиона (от 1 милион през първите 10 месеца на 2021 г.), но това е едва 5 % от 61,8-те милиона пътници, регистрирани през 2018 г. Обемът на въздушния превоз на товари е намалял с 14 % на годишна база през периода, до 84 % от равнището от 2018 г. Въпреки че механизмът за временно преустановяване на полети бе отменен по-късно през 2022 г., въведените ограничения за екипажите на въздухоплавателни средства затрудниха увеличаването на броя на полетите.

Строителният сектор отбеляза увеличение с 5,3 % на БВП през първата половина на годината, но **дейностите с недвижими имоти** спаднаха с 6,8 % през същия период. Цените и наемите на недвижимите имоти спаднаха през първите 9 месеца, но Хонконг остана един от най-скъпите градове в света⁵⁷.

Хонконгският орган по паричната политика (HKMA) се намеси няколко пъти в подкрепа на хонконгския долар на фона на нарастващите лихвени проценти в САЩ и поскъпването на щатския долар. Целта беше да се гарантира, че обменният курс на валутата няма да падне под прага от 7,85 HKD на 7,75—7,85 HKD марж за 1 USD в рамките на Системата за обвързаност на обменния курс на SAR. През 2022 г. HKMA увеличи основния лихвен процент на Хонконг от 0,50 % в началото на годината на 4,25 % (в края на ноември). HKMA също така използва резервните активи в чуждестранна валута на SAR, които са намалели от 497 милиарда щатски долара в началото на годината на 423 милиарда щатски долара в края на ноември.

---

⁵⁷ Според проучването *Разходи за живот по света за 2022 г.* на The Economist, на разположение на адрес: <https://www.economist.com/graphic-detail/2022/11/30/the-worlds-most-and-least-expensive-cities>.

Бизнес среда

Политиките във връзка с COVID-19 бяха основната грижа на бизнес общността през годината. **Политическите промени** също оказаха отрицателно въздействие върху бизнес нагласите. Тези промени включваха рискове за свободата на информацията, прилагането на ЗНС, неприкосновеността на личните данни и санкциите.

Бизнес общността се застъпи за пътна карта за пълното премахване на ограниченията, свързани с COVID-19. Ограниченията, включително задължителното тестване и рискът от поставяне под карантина, ако резултатите са положителни, продължават да бъдат пречка за връщането на таланти и туристи. Частичното отваряне подкопа конкурентоспособността на Хонконг като място за разполагане на регионални седалища. Положението се влоши от ограниченията в континентален Китай (включително изискванията за карантина за пристигащите от Хонконг), които засегнаха ролята на Хонконг като бизнес портал. Въпреки облекчаването на карантинните мерки през септември, броят на пристигащите посетители през октомври беше едва 2,5 % от равнищата им отпреди COVID (октомври 2019 г.), което възпрепятства пълното възстановяване.

Годишно проучване сред чуждестранни дружества в Хонконг⁵⁸ показва, че към 1 юни 2022 г. **броят на чуждестранните дружества** (с изключение на дружествата от континентален Китай) е продължил да намалява — с 5,2 % в сравнение с юни 2019 г. (равнищата отпреди COVID) и с 1,5 % в сравнение с юни 2021 г. Броят на чуждестранните регионални седалища е намалял по-забележимо (с 12,5 % от юни 2019 г. и с 3,7 % от юни 2021 г. насам). Тези цифри потвърдиха неофициалните данни, че дружествата намаляват дейността си в Хонконг или се преместват в други градове. Въпреки че броят на чуждестранните дружества, които не са от Китай, е намалял в проучването, броят на дружествата от континентален Китай в Хонконг се е увеличил със 17,5 % от юни 2019 г. насам.

През последните 2 години **местната работна сила е намаляла** със 140 000 души (към октомври 2022 г.)⁵⁹ поради комбинация от емиграция и чуждестранни служители, напускащи града.

---

⁵⁸ Доклад за 2022 г. относно годишното проучване на дружествата в Хонконг, чиито дружества майки са разположени извън Хонконг, , отдел „Преброяване и статистика“ на Специалния административен район Хонконг, <https://www.censtatd.gov.hk/en/EIndexbySubject.html?pcode=B1110004&scode=360>.

⁵⁹ Политическа реч на главния управител, октомври 2022 г., достъпна на адрес: <https://www.policyaddress.gov.hk/2022/en/policy.html>.

В годишната си **политическа реч** от 19 октомври 2022 г. главният управител Джон Ли предложи политики за подкрепа и развитие на икономиката. За да продължи развитието на Хонконг като център за иновации и технологии, Джон Ли обяви като цел привличането на 10 млрд. НКД (1,2 млрд. евро) инвестиции в иновациите и технологиите в рамките на 5 години. Инфраструктурата на САР за иновации и технологии ще бъде разширена, а 10 млрд. НКД (1,2 млрд. евро) ще бъдат разпределени в подкрепа на търговската реализация на научноизследователската и развойната дейност от университетите в Хонконг. Производството с висока стойност също ще бъде насърчавано. Позицията на Хонконг като търговски и логистичен център ще бъде подкрепена чрез съсредоточаване върху морските услуги и логистиката с висока добавена стойност, интермодалния транспорт и улесняването на сухопътните и трансграничните потоци с континента. Дейностите на летището, на което през годината беше пусната трета писта, ще бъдат рационализирани. Що се отнася до конкурентоспособността на Хонконг като финансов център, обявените мерки включваха подобряване на южната част на схемата за свързване на пазара на облигации⁶⁰ (Bond Connect), засилване на ролята на Хонконг като най-големия световен бизнес център за китайския юан и подкрепа за застрахователния сектор и сектора за управление на активи и богатство (включително освобождаване от данъци за привличане на повече семейни офиси в Хонконг). Други приоритети включват развитието на Хонконг като център за интелектуална собственост и търговски арбитраж.

Северният метрополис — зона за развитие, която ще включва жилищни райони и център за иновации и технологии, разположен на границата с континентален Китай, ще допринесе за интегрирането на Хонконг с град Шънджън и района на Големия залив. Започнати са инфраструктурни работи за **Северния метрополис**. Новото съседство ще включва първата „зона с двоен достъп“ между континентален Китай и Хонконг. Тя ще допринесе за преместването на икономическия и административния център на тежестта на града на север, а южната част на града ще се съсредоточи върху туризма и развлекателните дейности. Екологичните организации отбелязаха, че развитието може да засегне природните резервати и парковете за опазване на влажните зони, които са важни за смекчаване на въздействието на изменението на климата.

---

⁶⁰ Схемата за свързване на пазара на облигации (Bond Connect) (както и някои други схеми за свързване) позволява на инвеститорите да търгуват на пазара на облигации в континентален Китай през Хонконг (северна част), а на инвеститорите от континентален Китай — да търгуват в Хонконг (южна част).

Що се отнася до **екосъобразното финансиране**, през годината Хонконг емитира допълнителни екосъобразни облигации по програмата за държавни екосъобразни облигации, стартирана през 2018 г. Целта е да се насърчи местният пазар на екосъобразни облигации, като същевременно се постигне напредък по отношение на целта на града за въглеродна неутралност. Освен това фондовата борса стартира доброволна платформа за търговия с въглеродни емисии.

На 31 октомври Хонконг представи стратегия относно **криптоактивите**⁶¹, широко възприемана като преминаване към по-благоприятна позиция по отношение на криптоактивите и криптовалутите. Беше въведен лицензионен режим за доставчиците на услуги за криптоактиви, ще бъдат възможни сделки на дребно и борсите за криптоактиви ще бъдат насърчавани да установят присъствие в Хонконг.

Правителствена подкрепа и фискално положение

Очаква се Хонконг да отчете фискален дефицит за финансовата 2022—2023 година (приключваща през март 2023 г.) поради увеличените разходи и слабата икономика. В бюджета за периода 2022—2023 г. повече от 170 млрд. HKD (21 млрд. евро) бяха включени за мерки във връзка с COVID-19⁶², като например изграждане на съоръжения за изолация, усилия за контрол на пандемията и финансова подкрепа за жителите и дружествата. Бюджетът беше обявен с очакването, че икономиката ще нарасне с 2 % до 3,5 % през 2022 г., вместо действително настъпилото свиване.

През септември финансовият министър предупреди, че публичният дефицит може да достигне 100 млрд. HKD (12,4 млрд. евро) за цялата финансова година. Това би бил третият дефицит за 4 години след дефицит от 17 млрд. HKD през 2019—2020 г. и 252 млрд. HKD през 2020—2021 г. и излишък от 255 млн. HKD през 2021—2022 г.⁶³ Това е необичайно за икономика, която е свикнала с фискални излишъци (дефицитът през 2019—2020 г. беше първият от 15 години насам).

---

⁶¹ Политическо изявление: *Development of Virtual Assets in Hong Kong (Развитие на криптоактиви в Хонконг)*, Служба за финансови услуги и хазната, Правителството на Специалния административен район Хонконг, на разположение на адрес: <https://www.info.gov.hk/gia/general/202210/31/P2022103000454.htm>.

⁶² Бюджет 2022—2023 г., Реч на министъра на финансите, уважаемият депутат Пол Чан, <https://www.budget.gov.hk/2022/eng/index.html>.

⁶³ Месечни финансови резултати, Държавната хазна, Правителството на Специалния административен район Хонконг, на разположение на адрес: https://www.try.gov.hk/internet/ehpubl_accu_monfinancial.html.

Дефицитите бяха до голяма степен финансирани чрез използване на големите фискални резерви на Хонконг. През октомври фискалните резерви възлизаха на 681 млрд. HKD (84,1 млрд. евро), което представлява намаление от 16,5 % на годишна база и 35,2 % от 1 трилион HKD през октомври 2019 г. Резервите се равняват на приблизително 12 месеца разходи, в сравнение с 24 месеца преди COVID-19.

Търговска политика

През ноември правителството обяви официалното започване на преговори за споразумение за свободна търговия (ССТ) с Перу⁶⁴. Първият кръг от преговорите обхваща търговията със стоки, услуги, инвестиции, електронната търговия и малките и средните предприятия. През 2021 г. Перу беше петият по големина търговски партньор на Хонконг в Латинска Америка. Перу е също така член на Тихоокеанския алианс, с който Хонконг също проучва възможността за започване на обсъждания за ССТ.

През годината Хонконг продължи да се стреми към присъединяване към Всеобхватното регионално икономическо партньорство чрез подкрепата на неговите членове.

Досега Хонконг е подписал осем ССТ. Те са с континентален Китай (юни 2003 г.), Нова Зеландия (март 2010 г.), държавите — членки на Европейската асоциация за свободна търговия (юни 2011 г.), Чили (септември 2012 г.), Макао (октомври 2017 г.), Асоциацията на народите от Югоизточна Азия (ноември 2017 г., напълно влязло в сила през февруари 2021 г.), Грузия (юни 2018 г.) и Австралия (март 2019 г.).

Икономическа интеграция в континентален Китай

През 2022 г. въздействието на пандемията продължи да възпрепятства развитието на района на Големия залив. Според плана за развитие на района на Големия залив⁶⁵, публикуван от Държавния съвет през 2019 г., 2022 г. е първият етап за оптимизирана промишлена структура и координирано развитие, с разумно разделение на труда, нисковъглеродно производство и нисковъглероден начин на живот.

Националният **14-и петгодишен план на Китай**, публикуван през март 2021 г., потвърди целите за района на Големия залив и ролята на Хонконг.

---

⁶⁴ Съобщение за медиите на Правителството на Специалния административен район Хонконг, на разположение на адрес: <https://www.info.gov.hk/gia/general/202211/16/P2022111600587.htm?fontSize=1>.

⁶⁵ *Схематичен план за развитие на района на Големия залив Гуандун — Хонконг — Макао* (неофициален превод), на разположение на адрес: <https://www.bayarea.gov.hk/en/outline/plan.html>.

Хонконг трябва да затвърди ролята си на международен финансов център и да задълбочи взаимния достъп между финансовите пазари на континентален Китай и Хонконг. Петгодишният план допълнително възложи на Хонконг да се развие като център за търговия, иновации и технологии и транспорт, включително инфраструктурна свързаност с района на Големия залив. Трябва да се разработят също международни правни услуги и услуги за разрешаване на спорове, както и търговията с интелектуална собственост. САР трябва да улесни привличането на капитали и таланти към района на Големия залив.

През юни 2022 г. в рамките на Модерната зона за сътрудничество в сектора на услугите **Кианхай Шънджън** — Хонконг (в Шънджън) бяха обявени девет свързани с Хонконг мерки за улесняване, които обхващат области като иновациите и предприемачеството сред младите хора, развитието на технологиите, финансовите услуги, правните услуги и медицинските услуги.

Други мерки за района на Големия залив, споменати в политическата реч на главния управител включват: 1) засилване на подкрепата за дружествата от Хонконг, които се разрастват в района на Големия залив; 2) подобряване на интеграцията на интермодалния транспорт и летищната свързаност на Хонконг с района на Големия залив (включително съоръжения за директен трансфер); 3) насърчаване на сближаването на правните практики и медиацията; и 4) използване на повече регистрирани в Хонконг лекарства и медицински изделия в района на Големия залив (в рамките на мерките за улесняване, въведени през 2021 г.).

Хонконг също така се стреми да позволи на застрахователните дружества да предоставят застрахователно следпродажбено обслужване в градовете в района на Големия залив. Целта е да се предоставят услуги за подкрепа на жителите на района на Големия залив, които притежават застрахователни полици в Хонконг, и да се развие взаимният достъп до застрахователните пазари.

III. Отношенията между Хонконг и континентален Китай

Генералният секретар на Китайската комунистическа партия и **президент на Китай Си Дзинпин посети Хонконг от 30 юни до 1 юли** за 25-ата годишнина от предаването. Това беше първото му посещение в Хонконг от 2017 г. насам и първото извън континентален Китай след избухването на COVID-19 през 2020 г. Си Дзинпин проведе церемонията по встъпване в длъжност на шестото правителство на Хонконг и по полагаането на клетва на главния управител Джон Ли.

По този повод Си Дзинпин произнесе реч, в която заяви, че принципът „една държава, две системи“ обслужва не само основните интереси на Хонконг, но и на цялата страна. Той обобщи поуците от последните 25 години и подчерта значението на пълното и точно прилагане на принципа „една държава, две системи“. То включва запазване на цялостната юрисдикция на централното правителство, гарантиране на високата степен на автономност на Хонконг, гарантиране на управлението на Хонконг от патриоти и запазване на отличителния статут и предимства на Хонконг.

Освен това Си Дзинпин представи „четири предложения“ за новата администрация и обществото: подобряване на управлението, продължаване на създаването на силен стимул за растеж, решаване на проблемите на хората и съвместна работа за запазване на хармонията и стабилността. Той се срещна с членове на законодателната власт, съдебната власт, частния сектор и лидери от различни сектори на обществото и инспектира гарнизона на Народната освободителна армия.

През седмиците след посещението на Си Дзинпин правителствени и подкрепящи Пекин организации организираха семинари за изучаване на речта от 1 юли. Бюрото по образование разпространи копия от речта в училищата и детските градини.

В навечерието на Конгреса на комунистическата партия бяха извършени редица промени в персонала в централните правителствени агенции, отговарящи за Хонконг, включително в гарнизона на Народната освободителна армия в Хонконг.

Пътуванията между Хонконг и континентален Китай останаха ограничени. Главният управител Джон Ли отмени първото си посещение в провинция Гуандун. Посещение на делегати от Общокитайското събрание на народните представители от Хонконг в Синцзян през август трябваше да бъде забавено поради пандемията.

Изборът на делегати от Хонконг за депутати в Общокитайското събрание на народните представители се състоя на 15 декември. Процедурите за избор на делегати, приети от Общокитайското събрание на народните представители през март 2022 г., ограничават избирателната колегия до китайските членове на избирателната комисия.

През октомври Китай отзова шест длъжностни лица от консулството си в британския град Манчестър, след като правоприлагащите органи на

Обединеното кралство поискаха да им бъде отнет дипломатическият имунитет заради инцидент с хонконгски демонстранти в чужбина⁶⁶.

По време на първото посещение на **главния управител Джон Ли в Пекин** между 21 декември и 24 декември президентът Си Дзинпин и министър-председателят Ли Къцян похвалиха неговата работа. Джон Ли се среща също с Ли Цян, втория най-висш служител в Китайската комунистическа партия.

Континентален Китай беше най-големият партньор на Хонконг в търговията със стоки, с дял от 49 % от общата търговия на Хонконг през първите 10 месеца на 2022 г. От своя страна Хонконг е важен търговски център за континентален Китай и се нарежда на пето място сред най-големите търговски партньори на Китай за първите 9 месеца на 2022 г.

Провинция Гуандун продължава да бъде основна база за пасивно усъвършенстване на Хонконг. Споразумението за по-тясно икономическо партньорство с континентален Китай (2003 г.) е най-важното търговско споразумение на Хонконг. През 2022 г. нямаше съществено изменение на споразумението. Стойността на стоките, реекспортирани през Хонконг от и за континентален Китай, представлява около 90 % от общата стойност на реекспорта на Хонконг (2021 г.).

Хонконг продължи да бъде главният офшорен финансов и инвестиционен център на континентален Китай. В края на 2021 г. континентален Китай бе най-големият източник на входящи преки чуждестранни инвестиции (ПЧИ) за Хонконг, като се изключат офшорните центрове, както и първостепенната дестинация за изходящи ПЧИ от Хонконг, с относителни дялове съответно от 28 % и 49 % от общия обем⁶⁷. От своя страна Хонконг остана водеща дестинация за ПЧИ на континентален Китай и водещ източник на ПЧИ за континенталната част, с дял повече от половината от общия обем във всяка посока. В Хонконг до борсова търговия са допуснати 1395 дружества от континентален Китай и техният дял от общата пазарна капитализация в града е 77 %.

Капиталовите пазари на Хонконг и континентален Китай са свързани посредством **схемата за връзка между фондовите борси (Stock Connect)**,

---

⁶⁶ <https://www.thestandard.com.hk/section-news/section/47096428/248254/UK-row-ends-as-China-recalls-diplomats>.

⁶⁷ Статистически доклад относно статистиката за външни преки инвестиции на Хонконг (издание 2021 г.), 9 декември 2022 г.: на разположение на адрес: <https://www.censtatd.gov.hk/en/EIndexbySubject.html?pcode=B1040003&scode=260>.

която свързва Хонконгската фондова борса с Шанхайската и Шънджънската фондова борса, както и посредством схемата за свързване на пазара на облигации (Bond Connect), предоставяща взаимен достъп до пазарите на облигации. Това беше допълнено през септември 2021 г. със стартирането на схема за свързване за управление на богатство (Wealth Management Connect) за района на Големия залив. Това дава възможност на отговарящите на условията жители на континентален Китай, Хонконг и Макао да инвестират в продукти за управление на богатство, разпространявани от банките на пазара на другата страна.

Хонконг засили своя преференциален взаимен достъп до капиталовия пазар на континентален Китай. Борсово търгуваните фондове (БТФ) бяха включени в схемата за свързване на фондовите борси, което позволи на международните инвеститори да купуват допустими борсово търгувани фондове в континентален Китай, а на континенталните инвеститори — да купуват допустими борсово търгувани фондове в Хонконг. Беше обявена и схема Swap Connect⁶⁸. Тя ще улесни взаимния достъп между пазарите на междубанкови лихвени суапове в Хонконг и континентален Китай, като предостави допълнителен инструмент за инвестиции и управление на риска на инвеститорите на пазара на облигации в континенталната част. Първо ще бъде даден старт на северния маршрут, а южният маршрут би могъл да се осъществи на по-късен етап.

IV. Двустранни отношения и сътрудничество между ЕС и Хонконг

Посещенията на високо равнище на представители на институциите на ЕС продължиха да бъдат възпрепятствани от ограниченията за пътуване във връзка с COVID-19. За трета поредна година не се проведе ежегодният **структуриран диалог между ЕС и Хонконг**. ЕС отдава значение на диалога както по бъдещи загриженост въпроси, така и в области от взаимен интерес.

ЕС продължи да бъде най-голямата чуждестранна бизнес общност, пред Япония, САЩ и Обединеното кралство. Към юни 2022 г. най-малко 1600 дружества от ЕС са започнали стопанска дейност в Хонконг. Много от тях (857) използват града като свой регионален щаб. Дружествата от ЕС развиваха дейност в голям брой сектори, включително във финансовите и бизнес услугите, търговията и логистиката, търговията на дребно,

---

⁶⁸ Съвместно изявление на Китайската народна банка, Хонконгската комисия по ценни книжа и фючърси и Хонконгския орган по паричната политика, на разположение на адрес: <https://www.hkma.gov.hk/eng/news-and-media/press-releases/2022/07/20220704-3>.

производството на хранителни продукти и напитки и строителството. Въз основа на годишното проучване на чуждестранните дружества, проведено от отдел „Преброяване и статистика“ на Хонконг⁶⁹, броят на дружествата от ЕС е намалял съвсем слабо (-0,2 %) от равнището си преди COVID (юни 2019 г.) до 1600 дружества. Това показва, че дружествата от ЕС са били по-устойчиви на местните промени в сравнение с други чуждестранни бизнес общности (според проучването общият брой на чуждестранните дружества е намалял с 5,2 %). В тези статистически данни обаче не са отразени дружествата от ЕС, които са съкратили или преместили някои дейности и/или персонал, макар да са останали в Хонконг.

През първите 9 месеца на 2022 г. двустранната търговия със стоки възлиза на 22,1 млрд. EUR, което е почти без изменение (-0,03 %) в сравнение със същия период на 2021 г. Износът на стоки от ЕС за Хонконг възлезе на 17,9 млрд. евро, а вносът от Хонконг беше на обща стойност 4,1 млрд. евро, което доведе до положително салдо за ЕС в размер на 13,8 млрд. евро⁷⁰. През първите 10 месеца на 2022 г. **ЕС беше третият по големина търговски партньор на Хонконг в търговията със стоки след континентален Китай и Тайван**⁷¹. Хонконг продължи да бъде основна платформа за търговия между континентален Китай и ЕС.

Двустранната търговия с услуги между ЕС и Хонконг нарасна с 25,1 % на годишна база през 2021 г., достигайки 34,1 млрд. евро⁷². Вносът на ЕС от Хонконг възлиза на 12,3 млрд. евро, а износът на ЕС за Хонконг — на 21,8 млрд. евро (предварителни данни). Това доведе до търговски излишък за ЕС в размер на 9,5 млрд. евро. Предварителните данни за първата половина на 2022 г. показват силен ръст на двустранната търговия с услуги с Хонконг (+21,4 % на годишна база, до 19,3 млрд. евро) и търговски излишък за ЕС от 4,7 млрд. евро⁷³.

---

⁶⁹ Доклад за 2022 г. относно годишното проучване на дружествата в Хонконг, чиито дружества майки са разположени извън Хонконг, отдел „Преброяване и статистика“ на Специален административен район Хонконг, на разположение на следния адрес: <https://www.censtatd.gov.hk/en/EIndexbySubject.html?pcode=B1110004&scode=360>.

⁷⁰ Евростат: Търговия на Европейския съюз със стоки, <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/newxtweb/mainxtnet.do>.

⁷¹ Статистически доклад за външната търговия със стоки на Хонконг (октомври 2022 г.), 6 декември 2022 г., на разположение на адрес: <https://www.censtatd.gov.hk/en/EIndexbySubject.html?pcode=B1020005&scode=230>.

⁷² Евростат: Търговия с услуги на Европейския съюз — годишни данни (предварителни) https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/bop_its6_det/default/table?lang=en.

⁷³ Евростат: Платежен баланс на Европейския съюз и еврозоната — тримесечни данни, https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/BOP_EU6_Q_custom_457552/default/table.

Двустранните **инвестиции** останаха значителни: според последните данни инвестициите от Хонконг в ЕС възлизат на 162 млрд. евро, а инвестициите от ЕС в Хонконг — на 128 млрд. евро⁷⁴.

Европейската комисия и органите на Хонконг разрешиха няколко въпроса, свързани с **търговията с хранителни продукти**. Беше осъществен преходът към нова платформа (TRACES NT) за износа на животински продукти от ЕС.

Оперативните дейности, планирани в рамките на Споразумението между ЕС и Хонконг за митническо сътрудничество и административна взаимопомощ и плана за действие относно защитата на **правата върху интелектуалната собственост (ПИС)**, осъществявана от митническите органи, бяха възпрепятствани от ограниченията, свързани с COVID-19. Хонконг продължи да бъде вторият — по стойност на стоките — източник на внос в ЕС на стоки, нарушаващи ПИС, дори те да не са били произведени в града. През 2022 г. не бяха проведени срещи в Хонконг с ръководството на отдел „Митници и акцизи“.

По отношение на **данъчното облагане**, Групата по Кодекса за поведение (ГКП) се свърза с юрисдикциите, за които беше установено, че са от значение във връзка с освобождаването на доходите им от чуждестранен произход (ОДЧП), включително Хонконг. В резултат на диалога и предоставената информация Хонконг се ангажира да реформира своя режим на ОДЧП до края на 2022 г., тъй като беше установено, че той не отговаря на изискванията. На 14 декември 2022 г. беше приет законопроект за реформа на данъка на Хонконг по отношение на режима на ОДЧП⁷⁵. Работата по прилагането на насоките все още продължава.

Шестата годишна **проява на ТАИЕХ за борба с трафика на хора** се проведе на 26—27 януари 2022 г. Семинарът включваше две полудневни онлайн сесии, посветени на международните тенденции в контекста на COVID-19, борбата с трафика на хора, включващ принудителни бракове на етнически малцинства, борбата срещу изпирането на пари, финансовите разследвания на трафика на хора и подпомагането на жертвите на трафик на хора. Събитието се проведе онлайн за втори път. Активността от страна на Хонконг беше добра, с около 70 участници от няколко правителствени отдела. Седем експерти от ЕС се изказаха на семинара.

⁷⁴ Евростат: Статистически данни за чуждестранните инвестиции на Европейския съюз, https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/bop_fdi6_geo/default/table?lang=en.

⁷⁵ <https://www.info.gov.hk/gia/general/202212/14/P2022121400286.htm>.

Беше стартиран механизъм за подкрепа на ангажиментите между ЕС и Хонконг, за ангажираност с Хонконг. Бяха организирани публични прояви относно данъчната реформа (ОДЧП) и устойчивостта.

Поради ограниченията, свързани с COVID-19, **публичните дипломатически дейности**, като например Денят на Европа, не можаха да бъдат организирани през първата половина на годината. След облекчаването на ограниченията присъствените дейности постепенно се възобновяват.

Бюрото на ЕС организира **филмов фестивал на ЕС за 2022 г.**, който включваше украински филм. Други събития включваха почистването на плажовете, Международния ден за борба срещу хомофобията, бифобията и трансфобията, фестивал на документалните филми, Speak Dating (проява за популяризиране на езиците на ЕС), Международния ден за премахване на насилието над жените и Световния ден за борба със СПИН. Бюрото на ЕС не проведе никакви публични събития във връзка с основните свободи и правата на човека поради средата, създадена от ЗНС.

Заключенията на Съвета от юли 2020 г. относно Хонконг дадоха мандат за непрекъснато **наблюдение на съдебните процеси** срещу продемократични активисти. През 2022 г. Бюрото на ЕС и държавите — членки на ЕС, проведоха 71 наблюдения на съдебни процеси в Хонконг.